

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่ทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟ

แห่งประเทศไทย บริเวณทางแยกเขากระโดง ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การเพิกถอน
หนังสือ แสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ตามหนังสือที่อ้างถึง อธิบดีกรมที่ดินได้แจ้งความเห็นของอธิบดีที่เห็นชอบตามมติของ
คณะกรรมการสอบสวน ตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งตั้งขึ้นตามคำสั่งอธิบดีกรม
ที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ว่า ไม่เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ทับซ้อนกับที่ดินของการ
รถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณทางแยกเขากระโดง ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเห็นควร
ยุติเรื่องในกรณีนี้ หากการรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นว่า มีสิทธิในที่ดินกว่าก็เป็นเรื่องที่ผู้มีสิทธิในที่ดินจะต้องไป
ดำเนินการเพื่อพิสูจน์สิทธิในกระบวนการยุติธรรมต่อไปนั้น

การรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นว่า คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินและมติของคณะกรรมการ
สอบสวนดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
และไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ และมีลักษณะเป็นการสร้าง
ขั้นตอนโดยไม่จำเป็น รวมถึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ จึงขออุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินและมติของ
คณะกรรมการสอบสวน ตามประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ดังนี้

ข้อ ๑. เหตุผลและวัตถุประสงค์ที่อธิบดีกรมที่ดินต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตาม
ความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลในการออกคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ทั้งสองฉบับ ระบุว่า ด้วยความปรากฏว่า หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินซึ่งเป็นโฉนดที่ดิน
๔๔ ฉบับ และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) จำนวน ๖ ฉบับ ซึ่งออกสืบเนื่องจากหลักฐานแบบ
แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) จำนวน ๑๘ ฉบับ ซึ่งออกโดย
การเดินสำรวจ ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกไปโดย
คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกในเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ต่อมาหนังสือ
แสดงสิทธิในที่ดินจำนวน ๖๘ ฉบับดังกล่าว บางฉบับได้มีการรังวัดแบ่งแยกออกเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
จำนวน ๒๒๒ ฉบับ เป็นผลให้หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงแบ่งแยกดังกล่าวคลาดเคลื่อนและไม่ชอบด้วย
กฎหมายไปด้วย (ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ๑๑๙๕/๒๕๖๖) และด้วยความปรากฏว่า โฉนดที่ดินจำนวน ๖๑
ฉบับ และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) จำนวน ๒๘ ฉบับ ซึ่งออกสืบเนื่องจากหลักฐานแบบแจ้ง
การครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตำบล อิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่
ออกไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกในเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และ
ต่อมาหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจำนวน ๘๙ ฉบับ บางฉบับได้มีการรังวัดแบ่งแยกออกเป็นหนังสือแสดงสิทธิใน

ที่ดิน จำนวน ๖๑๖ ไร่ เป็นผลให้หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงแบ่งแยกดังกล่าวคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย (ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๑๙๖/๒๕๖๖)

วัตถุประสงค์อันเป็นสาระสำคัญของการออกคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินทั้งสองฉบับข้างต้น จึงเป็นไปเพื่อดำเนินการตรวจสอบ สอบสวนว่า เอกสารแสดงสิทธิในที่ดินตามที่ปรากฏในคำสั่งดังกล่าวนั้น ได้ออกในเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือไม่ ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้ออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่เป็นของการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว ย่อมถือว่าเป็นการออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินโดยคลาดเคลื่อนและไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันจะส่งผลให้อธิบดีกรมที่ดินต้องเพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวต่อไป เพื่อให้การดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ข้างต้น อธิบดีกรมที่ดินในฐานะผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายกระบวนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนและการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียน โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ.๒๕๕๓ และต้องกำกับตรวจสอบให้การดำเนินงานของคณะกรรมการสอบสวนให้เป็นไปตามกฎหมาย ถูกต้องเป็นธรรม สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีและปรากฏอยู่หรือไม่ เพียงใด ก่อนที่อธิบดีกรมที่ดินจะใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินและสั่งยุติเรื่อง

การรถไฟแห่งประเทศไทยขอเรียนว่า เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริง พยานหลักฐานประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นได้โดยชัดแจ้งแล้วว่า ที่ดินตามเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินตามจำนวนแปลงที่ระบุไว้ในคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน บริเวณทางแยกเขากระโดงนั้น เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยหลักฐานที่ผ่านการตรวจสอบและใช้อ้างอิงยืนยันได้ มีดังนี้

๑.๑ เมื่อครั้งที่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้คัดค้านการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดินและจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๑/๑๓๘๕๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เสนอข้อหารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับกรณีที่ดินได้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินบริเวณเข้ากระโดงในท้องที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้แก่ราษฎรบางราย แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยอ้างว่าที่ดินบริเวณดังกล่าว เป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งได้กรรมสิทธิ์มาโดยพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงต่อจากนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗) เรื่องเสร็จที่ ๑๐๖/๒๕๔๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินที่ราษฎรครอบครองบริเวณเขากระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ที่เจ้าหน้าที่กรมรถไฟแผ่นดินได้สำรวจและจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดซื้อที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟแผ่นดินจัดสร้าง ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ แต่ที่ดินในส่วนที่หาเรียนนั้นมิได้ดำเนินการจัดซื้อ เพราะในแผนที่กำหนดไว้ว่าเป็นที่ป่ายังไม่มีเอกชนครอบครองทำประโยชน์ แม้ว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตสร้างทางรถไฟหลวงฯ ได้กำหนดแนวเขตอย่างกว้างไว้สำหรับการสำรวจเพื่อสร้างทางรถไฟและไม่มีผลเป็นการเวนคืนตามความเห็นของผู้แทนของกรมที่ดินก็ตาม แต่เมื่อได้สำรวจเส้นทางที่แน่นอนและทราบจำนวนที่ดินที่จำเป็นต้องใช้แล้ว ก็จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินจากเอกชนและยกเลิกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงฯ เป็นตอนๆ ซึ่งแนวทางที่สำรวจแน่นอนแล้วนี้ ประกอบด้วยที่ดินของเอกชนที่ต้องจัดซื้อตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงฯ และที่ดินรกร้างว่างเปล่าของรัฐที่ไม่จำเป็นต้องจัดซื้อแต่มีสภาพเป็นที่ดินหวงห้ามไว้ใช้ในราชการ การยกเลิกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวง

ฯ ย่อมหมายถึงการยกเลิกสวทหว่านห้ามที่ดินส่วนที่เป็นของเอกชนในส่วนที่นอกเหนือจากแนวเขตที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินฯ เท่านั้น ไม่ไช่ยกเลิกการหวงห้ามทั้งหมด เมื่อปรากฏว่าการสำรวจที่ดินเพื่อกำหนดแนวเขตที่ดินที่ใช้สร้างทางรถไฟ ในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ ได้ดำเนินการโดยครบถ้วน รวมทั้งกรมรถไฟแผ่นดินได้จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินไว้โดยชัดแจ้งแล้ว และโดยที่ดินบริเวณที่หาหรือซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่ในแนวเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินในขณะนั้นมีสภาพเป็นป่าที่ยังไม่มีผู้ใดครอบครองทำประโยชน์และเมื่อกรมรถไฟแผ่นดินได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินเป็นแหล่งวัสดุสำหรับก่อสร้าง ทางรถไฟ จึงถือได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าไว้ใช้ในราชการตามกฎหมายแล้ว ที่ดินนั้นจัดเข้าลักษณะเป็นที่ดินรถไฟตามมาตรา ๓ (๒) และได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดการรถไฟและทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งตอบข้อหาหรือดังกล่าวไปยังอธิบดีกรมที่ดินแล้ว ตามหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๒๑๑ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๑ ซึ่งตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งสองฉบับก็อ้างถึงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวไว้เช่นกัน

๑.๒ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ สรุปความได้ว่า จากแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ตอนที่แยกออกจากเส้นทางแยกเขากระโดงใช้เป็นเส้นทางลำเลียงหินหรือศิลาที่ย่อยในพื้นที่เขากระโดง เพื่อนำหินไปใช้ก่อสร้างในทางรถไฟสายหลักในเส้นทางดังกล่าว ซึ่งทางรถไฟที่แยกออกอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๓๗๕ + ๖๕๐ มีความยาวแยกออกไป ๘ กิโลเมตร การรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าครอบครองถือกรรมสิทธิ์ในครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๒ ขณะนั้นประเทศไทยใช้ระบบการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งที่ดินทั้งหมดรวมทั้งที่ดินในบริเวณพิพาทข้างต้นเป็นของพระมหากษัตริย์ (รัชกาลที่ ๖) การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เข้าครอบครองและใช้ประโยชน์ก่อนเกิดเหตุคดีนี้นานกว่า ๙๐ ปี จึงเชื่อว่าที่ดินตามแผนที่ซึ่งมีความยาว ๘ กิโลเมตร และความกว้างตามที่ระบุในแผนที่ คิดเป็นพื้นที่ ๕,๐๘๓ ไร่ ๘๐ ตารางวา เป็นที่ดินที่ข้าหลวงพิเศษซึ่งเคยได้รับแต่งตั้งตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ ดำเนินการสำรวจและวางแผนการก่อสร้างทางรถไฟเพื่อเข้าไปลำเลียงหินที่บริเวณเขากระโดงและบ้านตะโก และดำเนินการจัดซื้อที่ดินในช่วง ๔ กิโลเมตรแรก อันเป็นบริเวณที่มีเจ้าของรวม ๑๘ ราย และเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินในช่วง ๔ กิโลเมตรหลัง อันเป็นบริเวณที่ไม่มีเจ้าของและเป็นแหล่งหินที่ใช้ใช้ในการก่อสร้างทางรถไฟ สำหรับการเข้าครอบครองที่ดิน ๔ กิโลเมตรแรก อันเป็นบริเวณที่มีเจ้าของรวม ๑๘ รายและเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินในช่วง ๔ กิโลเมตรหลังอันเป็นบริเวณที่ไม่มีเจ้าของและเป็นแหล่งหินที่ใช้ในการก่อสร้างทางรถไฟสำหรับการเข้าครอบครองที่ดิน ๔ กิโลเมตรแรกนั้น ปรากฏว่ารายชื่อเจ้าของที่ดินทั้ง ๑๘ รายที่ระบุในแผนที่ตรงกับรายชื่อเจ้าของที่ดินที่ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือรับเงิน ค่าทำขวัญในใบสำคัญแสดงรายละเอียดแห่งค่าทำขวัญสำหรับทรัพย์สินทุกประเภทที่กรมรถไฟแผ่นดินได้จัดซื้อใช้เพื่อประโยชน์รถไฟ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๖๙ (ที่ถูกต้อง คือ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๖๗) และการที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงฯ ระบุว่า ในช่วงเวลาสองปีที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงฯ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าจับจองที่ดินซึ่งเป็นที่ว่างไม่มีเจ้าของ ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่า ข้าหลวงพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และกรมรถไฟแผ่นดินมีอำนาจกำหนดพื้นที่ซึ่งเป็นที่ว่างเปล่าไม่มีเจ้าของเป็นที่หวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างทางรถไฟได้ ข้าหลวงพิเศษและกรมรถไฟแผ่นดินจึงมีอำนาจเข้ายึดถือที่ดินที่ไม่มีเจ้าของในช่วง ๔ กิโลเมตรหลังถัดไปด้วยข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดิน

ของกรมรถไฟแผ่นดินสยามนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ตอนแยกที่ย่อยยศิลา ตำบลเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตรที่ ๓๗๕ + ๖๕๐ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรสร้างทางรถไฟต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ เมื่อกรมรถไฟแผ่นดินใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยการก่อสร้างทางรถไฟเข้าไปลำเลียงหินที่บริเวณเขากระโดง และบ้านตะโก ทั้งยังใช้เป็นแหล่งวัสดุสำหรับการก่อสร้างทางรถไฟสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ย่อมถือได้ว่าที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่จัดหามาเพื่อใช้ในการกิจการรถไฟโดยชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในความหมายของคำว่า "ที่ดินรถไฟ" ตามมาตรา ๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในเวลานั้น ย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมรถไฟแผ่นดินตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

๑.๓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามที่ปรากฏจากคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๑/๒๕๖๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ ระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย โจทก์กับนายวิรัตน์ วงศ์พิพัฒน์ชัย ที่ ๑ กับพวกรวม ๔ คน จำเลย ซึ่งคำพิพากษาระบุไว้ตอนหนึ่งว่า “เห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกา เอกสารหมาย จ.๙ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรสร้างทางรถไฟหลวงต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี ฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๒ และลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ หมายถึงการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินซึ่งเป็นของเอกชนในส่วนนอกเขตแนวที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อเท่านั้น มิใช่การยกเลิกการหวงห้ามทั้งหมด และเมื่อกรมรถไฟแผ่นดินเข้าไปใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการก่อสร้างทางรถไฟเข้าไปลำเลียงหินที่บริเวณเขากระโดงและบ้านตะโก ทั้งยังใช้วัสดุสำหรับการก่อสร้างทางรถไฟสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานีด้วย ย่อมถือว่าที่ดินและที่ดินพิพาท ตามแผนที่กรมรถไฟแผ่นดินฯ เอกสารหมาย จ.๗ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรสร้างทางรถไฟหลวงต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี ฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๒ เอกสารหมาย จ.๔ อันเป็นที่ดินที่จัดหามาเพื่อใช้ในการสร้างทางรถไฟโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอยู่ในความหมายของคำว่า ที่ดินรถไฟ ตามพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ มาตรา ๓ (๒) ย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมรถไฟแผ่นดิน ตามมาตรา ๒๕ และได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว”

๑.๔ มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกล่าวหา เลขดำที่ ๕๑๙๑๐๐๓๔ เรื่องกล่าวหาแดงที่ ๑๔๙๙๙๐๕๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๑๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งไปยังกรมที่ดินว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว มีมติให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๔๖๖ และเลขที่ ๘๕๖๔ เนื่องจากออกทับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยและแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าวตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

๑.๕ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๔๙๔/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดง ที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ ระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดี กรมที่ดินผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อธิบดีกรมที่ดินผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

ตามคำพิพากษาของศาลปกครองดังกล่าวได้วินิจฉัยเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยในบริเวณเขากระโดงไว้ตอนหนึ่งว่า “เมื่อคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๑๑/๒๕๖๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ ได้วินิจฉัยไว้อย่างชัดเจนว่า ที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินสาย โคราช - อุบล ตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขาระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตรที่ ๓๗๕ + ๖๕๐ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตสร้างทางรถไฟต่อจากนครราชสีมา ถึงอุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ เมื่อกรมรถไฟแผ่นดินใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการก่อสร้างทางรถไฟเข้าไปลำเลียงหินที่บริเวณเขาระโดง จึงถือได้ว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของผู้ฟ้องคดี ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ที่ดินบริเวณทางแยกเขาระโดง ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้มาตามพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ และถือเป็นที่ดินของรัฐประเภทหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ในการคุ้มครองและป้องกันที่ดินบริเวณดังกล่าวตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมที่ดินกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๕๗ ประกอบกับเมื่อมีข้อเท็จจริงที่มีผลเกี่ยวเนื่องจากคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองคดีดังกล่าวว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๒๔๙๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แก้อำนาจหน้าที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ข.) เลขที่ ๒๐๐ หมู่ที่ ๙ (ปัจจุบันเป็นหมู่ที่ ๑๓) ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ และสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการยกเลิกใบไต่สวนพร้อมจำหน่าย ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๐๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ออกจากทะเบียนการครอบครองที่ดินและยกเลิกเรื่องการขอออกโฉนดที่ดินจำนวน ๔๐ ฉบับ ของประชาชนจำนวนสามสิบห้าราย ตามผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ รวมทั้งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลจังหวัดบุรีรัมย์ และเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๒๐๖ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งที่ดินทั้งหมดข้างต้นเกิดขึ้นในพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าเป็นการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทับซ้อนที่ดินของผู้ฟ้องคดี แม้ในคำพิพากษาของศาลฎีกาทั้งสองคดีและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จะไม่ได้วินิจฉัยให้เพิกถอนที่ดินแปลงอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏเป็นข้อพิพาทในคดีก็ตาม แต่คำพิพากษาดังกล่าวก็ได้วินิจฉัยอย่างชัดเจนถึงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถยืนยันกับบุคคลภายนอกได้เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า อีกทั้งที่ดินบริเวณที่ศาลมีคำพิพากษากล่าวอ้างถึงมีฐานะเป็นที่ดินของรัฐซึ่งสามารถใช้จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปได้ หากมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่”

เมื่อข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏจากคำพิพากษาของศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา มติและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ดังที่ได้อ้างในอุทธรณ์ข้อ ๑.๑ ถึง ๑.๕ ข้างต้น ได้ผลสรุปสอดคล้องกันว่าที่ดินบริเวณเขาระโดงที่กรมที่ดินได้ออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน เป็นที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย และยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าศาลได้มีคำพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกในที่ดินดังกล่าวบางแปลงซึ่งเป็นวัตถุพิพาทในคดีด้วยแล้ว อธิบดีกรมที่ดินเองก็ยอมรับในกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ด้วยการยกเลิกการออกเอกสารสิทธิที่มีการยื่นคำขอจำนวน ๓๕ รายการกว่า ๔๐ ฉบับ ข้อเท็จจริงดังกล่าวย่อมบ่งชี้ได้ชัดเจนว่าที่ดินบริเวณเขาระโดงตามแนวเขตที่ศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำพิพากษาไว้นั้น เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย และเมื่อที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว คำพิพากษาของศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินอันเป็นคุณแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นคู่ความในคดี ย่อมใช้ยืนยันแก่บุคคลภายนอกได้

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว กรณีย่อมถือได้ว่ามีความปรากฏว่าได้ ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นหน้าที่ของ อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน มีอำนาจสั่ง เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อกรมที่ดินเป็น หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และเป็นผู้ดำเนินการออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินบริเวณเขากระโดงและยังเป็น จำเลยในคดีที่มีการฟ้องร้องตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๘๔๒-๘๗๖/๒๕๖๐ และยังเป็นคู่กรณีในคดีของศาล ปกครอง ตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๔๙๔/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/ ๒๕๖๖ คำพิพากษาของศาลที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย จึงมีผลผูกพันและใช้ยัน กรรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินให้ต้องปฏิบัติตามด้วย อธิบดีกรมที่ดินจะมากล่าวอ้างว่าที่ดินบริเวณเขากระโดง มิใช่ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยมิได้ เมื่ออธิบดีกรมที่ดินได้เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิ ในที่ดินแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่มีชื่อในเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินและครอบครองที่ดินแต่ละแปลงจะไป ดำเนินการใช้สิทธิทางปกครองและทางศาลเพื่อพิสูจน์สิทธิของตนเองว่าตนเองมีสิทธิว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย อย่างไร

เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ก็เพื่อให้การดำเนินการพิสูจน์สิทธิในเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินนั้นเป็นไปโดยถูกต้อง เป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกรณีที่ยังไม่มีข้อยุติว่าการออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินออกมาโดย คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งแล้วว่าที่ดินบริเวณที่กรมที่ดิน ออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินบริเวณแยกเขากระโดงนั้น เป็นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ดังนั้น กรมที่ดิน อธิบดีกรมที่ดิน และคณะกรรมการสอบสวน ต้องยึดข้อเท็จจริงอันเป็นที่ยุติดังกล่าวว่า ที่ดิน บริเวณดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยมีต้องให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิสูจน์สิทธิ อีก เพียงแต่มีหน้าที่ในการตรวจสอบบังคับแนวเขตว่าที่ดินที่มีการออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินแปลงใดบ้างที่ ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การออกคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขให้ถูกต้อง เท่านั้น

เมื่อพิจารณาข้ออ้างของอธิบดีกรมที่ดินตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่แจ้งความเห็นเห็นว่าไม่เพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ล้วนเป็นการยกข้ออ้างที่ไม่ สมเหตุสมผล ไม่เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือ

ข้ออ้างตามข้อ ๒.๑ ที่อ้างคำให้การของกรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินที่ปรากฏตาม คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ ในลักษณะโต้แย้งแผนที่การรถไฟ แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๑ และปี ๒๕๓๙ ว่าเป็นการจัดทำขึ้นตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ประสานการแก้ปัญหาบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนจังหวัด (กปร.) ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้นำไปอ้างในการ ต่อสู้คดี ตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๘๗/๒๕๖๑ ว่าเป็น แผนที่จัดทำขึ้นภายหลังที่ได้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปแล้วประมาณ ๙๐๐ กว่าแปลง และแผนที่ ดังกล่าวไม่ใช่แผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินฯ ในที่พิพาทแต่อย่างใดและอ้างว่าตามมติ ที่ประชุม กปร. ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินคดีทางศาลแก่ผู้บุกรุก โดยมีได้มีการสั่งการเกี่ยวกับการ จัดทำรูปแผนที่แต่อย่างใดนั้น

การรถไฟแห่งประเทศไทยขอเรียนว่า อธิบดีกรมที่ดินและคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มักจะอ้างเหตุผลเรื่องที่ว่า การรถไฟไม่สามารถนำแผนที่ท้าย พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ มาแสดงต่อ คณะกรรมการสอบสวนได้ เป็นเหตุผลในการไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน ซึ่งเป็นข้ออ้างที่ไม่ สมเหตุสมผล และมีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น เนื่องจากอาณาเขตอันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า ที่ดินพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้น ปรากฏอยู่ในคำพิพากษาศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์ ภาค ๓ โดยละเอียดแล้ว การที่อธิบดีกรมที่ดินยกข้ออ้างตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวนว่าการรถไฟ แห่งประเทศไทยไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่ยุติว่าเป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย รวมถึงตำแหน่งที่ตั้งขอบเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย จึงไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินนั้น เป็นการวินิจฉัยและใช้ดุลพินิจที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงตามที่ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ และหน่วยงานอื่น ๆ ได้วินิจฉัยไว้แล้ว และเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น เนื่องจากการพิสูจน์ขอบเขตที่ดินของการรถไฟ แห่งประเทศไทยมีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวมาแล้วโดยเฉพาะคดีของศาลฎีกาตามคำพิพากษาศาล ฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ นั้น กรมที่ดินก็เป็นคู่ความในคดีอยู่ด้วยการที่อธิบดีกรมที่ดินไม่เพิกถอนเอกสาร แสดงสิทธิในที่ดิน โดยอ้างเหตุผลตามข้อ ๒.๑ นั้น ยังเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบอีกด้วย

ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสามารถยืนยันว่า ที่ดินบริเวณทางแยกเขากระโดง ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ดินของการรถไฟ แห่งประเทศไทย ตามกฎหมาย นอกเหนือจากแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบด้วย

๑. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงต่อจาก นครราชสีมา - อุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒

๒. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟ สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๔๖๓

๓. พระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตทางรถไฟแผ่นดิน ต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๔

๔. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟ สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔

๕. พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔

๖. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟ สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๔๖๕

๗. หนังสือกรมรถไฟแผ่นดิน เลขที่ ค.อ. ๕๐๘/๖๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๖๗

๘. กรมรถไฟแผ่นดิน สายโคราช-อุบล แผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐ มาตรา ๑ : ๔๐๐๐๐

๙. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓

๑๐. คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖

โดยส่งไปตามหนังสือเลขที่ ผสช.ภณ./๐๐๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ และหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย รฟ.๑/๑๔๘๘๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๓ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๗

ตลอดจนส่งรายละเอียดครอบพื้นที่พิกัดบริเวณเขกระโดง พิกัดฉาก UTM Indian ๑๙๗๕ Datum Zone ๔๘ N ตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดิน สายโคราช-อุบล ตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐ ตามหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ รฟ.๑/๒๒๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นข้อมูลนอกเหนือจากรูปแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินบริเวณทางแยกเขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แจ้งประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัด จำนวน ๑๑๒ แปลง เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๒๙๖,๓๒๐.๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบบาทถ้วน) การรถไฟแห่งประเทศไทย จึงได้นำเงินไปชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัด จำนวนเงิน ๑,๒๙๖,๓๒๐,๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบบาทถ้วน) เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้นัดให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ลงพื้นที่รังวัดปักหลักเขต นำชี้แนวเขตและรับรองแนวเขตที่ดิน ตลอดจนให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จนแล้วเสร็จ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดส่งรูปแผนที่ (ร.ว.๙) ตามที่ผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทยได้นำทำการรังวัดเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นพยานหลักฐานใหม่ นอกเหนือจากรูปแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟต่อจากนครราชสีมา ถึงอุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒ เมื่อกรมรถไฟแผ่นดินใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการก่อสร้างทางรถไฟเข้าไปลำเลียงหินที่บริเวณเขกระโดง และบ้านตะโก ทั้งยังใช้เป็นแหล่งวัสดุสำหรับก่อสร้างทางรถไฟสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินดังกล่าว เป็นที่ดินที่จัดหามาเพื่อใช้ในกิจการรถไฟโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ในความหมายของคำว่า "ที่ดินรถไฟ" ตามมาตรา ๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ที่มีผลบังคับใช้เวลานั้น ย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมรถไฟแผ่นดินตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นผลให้ที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ตอนแยกที่ย่อยศิลา ตำบลเขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตรที่ ๓๗๕+๖๕๐ ซึ่งเป็นเส้นทางแยกออกมา ได้รับเอกสารสิทธิคุ้มครองหวงห้ามมิให้ประชาชนเข้ายึดถือหรือครอบครอง รวมทั้งได้แจ้งสิทธิใด ๆ เว้นแต่จะมีประกาศหรือกฎหมายตามพระราชกระแสว่าขาดจากการเป็นที่ดินรถไฟแล้ว จึงต้องห้ามออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อทรัพย์สินของกรมรถไฟโอนเป็นกรรมสิทธิ์แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และได้รับการคุ้มครองตามบทบัญญัติกฎหมาย

ข้ออ้างของอธิบดีกรมที่ดิน ข้อ ๒.๒ ที่อธิบดีกรมที่ดินยกข้ออ้างตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับระยะเขตทางรถไฟในประเด็นเกี่ยวกับความกว้างและความยาวของเขตรถไฟ โดยคณะกรรมการเห็นว่าในประเด็นเกี่ยวกับความกว้างของแนวเขตรางรถไฟจึงไม่ควรมีความกว้างเกินกว่า ๔๐ วา (ข้างละ ๒๐ วา) นั้น

การรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นว่า ภายหลังจากที่ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ แล้ว โดยศาลปกครองกลางได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาให้การรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ทำการตรวจสอบแนวเขตที่ดินบริเวณเขากระโดง ตำบลลิสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาแนวเขตที่ดินที่เป็นของผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และ ๘๐๒๗/๒๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำรายงานการสอบสวนให้แล้วเสร็จ ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ประมวลกฎหมายที่ดิน กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดต่อไป แล้ว การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตาม คำพิพากษาและข้อสังเกตของของศาลปกครองกลางโดยลำดับ ดังนี้

๑. อธิบดีกรมที่ดิน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อดำเนินการกับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในท้องที่ตำบลเสม็ด และตำบลลิสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน ๙๙๕ ฉบับ

๒. การรถไฟแห่งประเทศไทย มีหนังสือเลขที่ รพ๑/๑๙๔๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอรทราผลการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิที่ออกทับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

๓. การรถไฟแห่งประเทศไทย มีหนังสือด่วนที่สุดเลขที่ รพ๑/๒๐๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมดำเนินการตรวจสอบแนวเขตที่ดินตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง

๔. คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ที่ บร ๐๐๒๐.๔/๒๐๕๑๘ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ และ ที่ บร ๐๐๒๐.๒/๒๐๕๑๙ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้เชิญการรถไฟแห่งประเทศไทยเข้าร่วมประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมในวันและเวลาดังกล่าว โดยที่ประชุมได้ข้อยุติว่า การดำเนินการรังวัดทำแผนที่ กรมที่ดินต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับคำขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ.๒๕๔๗ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินการยื่นคำขอรังวัดทำแผนที่ บริเวณทางแยกเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ และให้จัดส่งข้อมูลรอบพื้นที่ซึ่งมีค่าพิกตรายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอแก่การประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัด ซึ่ง

ต้องดีกว่ารูปแผนที่ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๙ ภายใน ๓๐ วัน ตามหนังสือศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ ที่
พร ๐๐๒๐.๔/๓๗๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๗ และ ที่ พร ๐๐๒๐.๒/๓๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๗

๕. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินบริเวณทางแยกเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์
ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ตามหนังสือเลขที่ ผสช.ภณ./๐๐๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ โดย
ส่งมอบเอกสารให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

๕.๑ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงต่อจาก นครราชสีมา ถึง
อุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒

๕.๒ พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินแล่อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟ
สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๒๙ สิงหาคม
๒๔๖๓

๕.๓ พระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตทางรถไฟแผ่นดิน ต่อจากนครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี
วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๔

๕.๔ พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินแล่อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้าง ทางรถไฟ
สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๗ พฤศจิกายน
๒๔๖๔

๕.๕ พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๔๙๔

๕.๖ พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินแล่อสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟ
สายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้างวันที่ ๒๒ ธันวาคม
๒๔๖๕

๕.๗ หนังสือ กรมรถไฟแผ่นดิน เลขที่ ค.อ. ๕๐๘/๖๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๖๗

๕.๘ กรมรถไฟแผ่นดิน สายโคราช-อุบล แผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟ ตอนแยกไปยังที่
ย่อยศิลา ตำบลเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐ มาตรา ๑ : ๔๐๐๐

๖. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิ
ที่ออกทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ รพ.๑/๒๒๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ต่อ
นายอุทิศ ชูประดิษฐ์ ประธานกรรมการสอบสวนฯ รายละเอียดกรอบพื้นที่พิกัดบริเวณเขากระโดง พิกัด
ฉาก UTM Indian ๑๙๗๕ Datum Zone ๔๘ N ตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดิน สายโคราช-
อุบล ตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐

๗. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ พร ๐๐๒๐.๓/๗๖๓๔ ลงวันที่
๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ แจ้งประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัด จำนวน ๑๑๒ แปลง เป็นเงินทั้งสิ้น
๑,๒๙๖,๓๒๐.๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบบาทถ้วน) ให้การรถไฟ
แห่งประเทศไทย นำเงินไปชำระ

๘. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ พร ๐๐๒๐.๓/๗๘๗๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม
๒๕๖๗ แจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดส่งเอกสารประกอบคำขอรังวัด นอกเหนือจากรูปแผนที่ ปี
พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อประกอบการนำชี้แนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

๙. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้นำเงินไปชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัด จำนวน ๑,๒๙๖,๓๒๐.๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบบาทถ้วน) เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ตามใบเสร็จรับเงิน สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ เลขที่ ๖๖-๓๐๙๗๙๘๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

๑๐. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๑๐๔๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗ แจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดส่งเอกสารหลักฐานของทางราชการ ที่สามารถยืนยันว่าที่ดินดังกล่าว เป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายนอกเหนือจากแผนที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ พร้อมทั้งแต่งตั้ง ตัวแทนเจ้าหน้าที่ ๔ ชุด เพื่อนำรังวัดชี้แนวเขตที่ดินภายในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๗

๑๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหนังสือเลขที่ บร ๐๐๒๐.๒/๑๑๒๒๑ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ และ บร ๐๐๒๐.๔/๑๑๒๔๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดทำเอกสาร พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งแสดงเหตุผลข้อเท็จจริง หรือข้อมูลอื่นๆ ประกอบพยานหลักฐานที่แสดง ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว

๑๒. การรถไฟแห่งประเทศไทย มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๗๓๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๗ ชี้แจงข้อเท็จจริงในการนำส่งข้อมูลการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณ เขกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ ได้แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่จำนวน ๔ ราย เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นผู้รับมอบอำนาจในการดำเนินการ ตรวจสอบแนวเขต ที่ดินตามคำพิพากษาศาลปกครองแล้ว ตลอดจนยื่นคำขอรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ รวมถึง ชำระเงินค่าใช้จ่ายในการรังวัดเสร็จสิ้นแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

๑๓. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๑๕๐๖๒ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ แจ้งตัวแทนผู้รับมอบอำนาจของการรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุมหารือกำหนดนัดวันรังวัด ตรวจสอบ แนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณเขกระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม ที่ประชุมมีมติ กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์) ได้กำหนด กรอบแนวทางการลงพื้นที่รังวัดการตรวจสอบแนวเขตที่ดินเขตทางแยก เขกระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงกรกฎาคม ๒๕๖๗ และขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ปักหลักแนวเขตที่ต้องการนำชี้ไว้ล่วงหน้าก่อนการรังวัด

๑๔. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๑๘๑๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ แจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดทำหนังสือมอบอำนาจโดยระบุขอบเขตอำนาจของ ตัวการและ ตัวแทนที่มีอำนาจ นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตนำชี้แนวเขตและรับรองแนวเขต ที่ดิน ตลอดจนให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประกอบการดำเนินการนัดรังวัดและทำการรังวัดตรวจสอบ แนวเขตที่ดิน ของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณเขกระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และขอ ทราบว่า จะสามารถมอบหมายผู้แทนทำการนำรังวัดทำแผนที่ได้จำนวนกี่ชุด และสามารถทำการรังวัดได้ใน ระยะเวลาใด

๑๕. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๑๓๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้แทนของการรถไฟแห่งประเทศไทยเข้าร่วมรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดิน บริเวณ ทางแยกเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒ ชุด

๑๖. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือมอบอำนาจ ที่ รฟ ๑/๑๓๔๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ มอบอำนาจให้ผู้แทนของการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน ๔ นาย นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตและรับรองแนวเขตที่ดิน ตลอดจนให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ บริเวณ ทางแยกเขากระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทุกขั้นตอนจนเสร็จการ

๑๗. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๑๙๓๘๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ แจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดส่งเจ้าหน้าที่นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขต นำชี้แนวเขตและรับรองแนวเขตที่ดิน ตลอดจนให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๐๐ น.

๑๘. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๑๔๘๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ชี้แจงข้อเท็จจริงในการนำส่งข้อมูลการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๒ และส่งข้อมูลดังนี้

๑๘.๑ แผนที่แสดงเขตที่ดินของกรมรถไฟแผ่นดินสายโคราช - อุบล ตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโละเมตรที่ ๓๗๕+๖๕๐

๑๘.๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวงต่อจาก นครราชสีมา ถึง อุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๒

๑๘.๓ พระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

๑๘.๔ พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๔๙๔

๑๘.๕ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓

๑๘.๖ คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖

๑๙. เจ้าหน้าที่การรถไฟแห่งประเทศไทย (ผู้รับมอบอำนาจ ๔ นาย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแนวเขต ๖ นาย และเจ้าหน้าที่บำรุงทางท้องถิ่น ๘ นาย รวม ๑๘ นาย แบ่งเป็น ๒ ชุด ๆ ละ ๙ นาย) ลงพื้นที่บริเวณ ทางแยกเขากระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ เพื่อปักหมุด หลักแนวเขตที่ดิน ที่สามารถเข้าพื้นที่ได้ เฉพาะแปลงที่ดินที่ไม่มีผู้ครอบครอง หรือที่ดินที่ส่วนราชการใช้ประโยชน์อยู่ โดยปักหมุดปักดินแนวเขตที่ดินได้ ๙๒ หมุด

๒๐. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๑/๒๑๒๓๙ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ชี้แจงว่าการรังวัดถ้าไม่มีปัญหาอุปสรรคหรือมีเหตุขัดข้อง จะสามารถดำเนินการรังวัดแล้วเสร็จภายใน ๕๐ วันทำการ นับแต่เริ่มทำการรังวัด เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒๑. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๑๗๐๗ - ๑๗๐๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ขอทราบกรอบระยะเวลา และแผนงานในการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดิน ตลอดจน

กระบวนการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณทางแยกเขากระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าจะใช้กรอบระยะเวลาเท่าใด เพื่อให้เป็นไป ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง

๒๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๒๔๑๒๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ แจ้งผลการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามที่ผู้แทนของการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้นำทำการรังวัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแผนที่ (ร.ว.๙)

๒๓. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๒๖๖๕๕ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ นำส่งรูปแผนที่ (ร.ว.๙) การรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ตรวจสอบและรับรองรูปแผนที่ภายใน ๑๕ วัน

๒๔. การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๒๒๓๐/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗ แจ้งว่ารูปแผนที่ (ร.ว.๙) ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์จัดส่งมานั้น ไม่ระบุพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดิน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบและรับรองรูปแผนที่ได้ จึงขอความอนุเคราะห์ให้จัดส่งข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดินในรูปแบบของระบบพิกัดกริด (UTM Indian ๑๙๗๕) และข้อมูลไฟล์ดิจิทัลนามสกุล .Shp, .DWG และไฟล์ Excel เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบรูปแผนที่ต่อไป

๒๕. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๒๗๙๒๘ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ จัดส่งข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดินบริเวณทางแยกเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ตามรูปแผนที่ (ร.ว.๙) สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดส่งข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดินในรูปแบบของระบบพิกัดกริด (UTM Indian ๑๙๗๕) และข้อมูลไฟล์ดิจิทัลนามสกุล .Shp, .DWG และไฟล์ Excel ให้การรถไฟฯ ตรวจสอบ และรับรองรูปแผนที่แล้วแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์

๒๖. การรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ รฟ ๑/๒๕๓๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ แจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดินบริเวณทางแยกเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์แล้วพบว่า มีรายการที่ต้องปรับปรุงข้อมูล จึงมีหนังสือให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ปรับปรุงข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่งหมุดที่ดิน

๒๗. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ แจ้งการรถไฟแห่งประเทศไทย ว่าไม่เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณทางแยกเขากระโดง ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์ และยุติเรื่อง

๒๘. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๓๑๕๒๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทย ส่งรายการปรับปรุงข้อมูลค่าพิกัดตำแหน่ง เมื่อเปรียบเทียบค่าพิกัด ตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทยแจ้งนั้น มีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อยอาจเกิดจากการรังวัดต่างวิธี

๒๙. สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๓/๓๑๙๐๑ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ แจ้งว่าได้ทำการรังวัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งรูปแผนที่ (ร.ว.๙) ให้การรถไฟฯ

แห่งประเทศไทย ทราบแล้ว จึงมีเงินมัดจำรังวัดคงเหลือ ๑,๑๗๘,๒๔๐ บาท จึงให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ติดต่อขอรับเงินมัดจำรังวัดคืน

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับ ความกว้าง ตำแหน่งที่ตั้งและขอบเขตของแนวเขตที่ดินรถไฟ การพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนฯ เป็นการตีความนอกเหนือจากความเห็นของคณะกรรมการ กฎฎีกาและกฎหมาย กล่าวคือ คณะกรรมการกฎฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ตามบันทึก เรื่อง เสร็จที่ ๑๐๖/๒๕๔๑ เรื่อง กรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณเขาระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่การรถไฟแห่งประเทศไทยระบุเปิดหินเพื่อใช้ในการก่อสร้างทางรถไฟ ได้พิจารณาแล้วเห็นเป็นยุติว่า “ที่ดินที่ราษฎร ครอบครองบริเวณเขาระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ที่เจ้าหน้าที่ กรมรถไฟแผ่นดินได้สำรวจและจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดซื้อที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาฉบับ พ.ศ.๒๔๖๔ แต่ ที่ดินที่เป็นปัญหาคณินี้ มิได้ดำเนินการจัดซื้อ เพราะในแผนที่กำหนดไว้ว่าเป็นที่ป่ายังไม่เือกขนครอบครอง ทำประโยชน์ แม้ว่าพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.๒๔๖๒ ได้กำหนดแนวเขตอย่างกว้างไว้สำหรับการสำรวจเพื่อสร้าง ทางรถไฟและไม่มีผลเป็นการเวนคืนที่ดินตามความเห็นของผู้แทนกรมที่ดินก็ตาม แต่เมื่อได้ทำการสำรวจ เส้นทางที่แน่นอนและทราบจำนวนที่ดินที่มีความจำเป็นต้องใช้แล้ว ก็จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดิน จากเอกชนและยกเลิกพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๖๒ เป็นต้น ๆ ซึ่งแนวทางที่แน่นอนนี้ประกอบด้วยที่ดิน ของเอกชนที่จะต้องจัดซื้อตามพระราชกฤษฎีกาและที่ดินรกร้างว่างเปล่าของรัฐที่ไม่จำเป็นต้องจัดซื้อ แต่มี สภาพเป็นที่ดินที่หวงห้ามไว้ใช้ในราชการ เมื่อปรากฏว่าการสำรวจที่ดินเพื่อกำหนดแนวเขตที่ดินที่ใช้สร้างทาง รถไฟในปี พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ได้ดำเนินการครบถ้วน รวมทั้งกรมรถไฟแผ่นดินได้จัดทำแผนที่แสดงแนว เขตที่ดินของกรมรถไฟแสดงไว้โดยชัดแจ้งแล้ว และโดยที่ดินบริเวณที่หารือ ซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่ในแนวเขตที่ดิน ของกรมรถไฟในขณะนั้นมีสภาพเป็นป่ายังไม่เือกผู้ใดครอบครองทำประโยชน์และเมื่อกรมรถไฟแผ่นดินได้ใช้ ประโยชน์ที่ดินเป็นแหล่งวัสดุสำหรับการก่อสร้างทางรถไฟ จึงถือได้ว่าเป็นการหวงห้าม ที่ดินรกร้างว่างเปล่าไว้ ใช้ในราชการตามกฎหมายแล้ว ที่ดินนั้นจึงเข้าลักษณะเป็นที่ดินรถไฟตามมาตรา ๓ (๒) และได้รับความ ค้ำครองตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวงฯ” ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการกฎฎีกา ฯ พิจารณาเห็นเป็นยุติแล้วว่า ที่ดินบริเวณเขาระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย การที่กรมที่ดินโดยคณะกรรมการสอบสวนฯ นำความเห็นของคณะกรรมการ กฎฎีกามาประกอบการพิจารณา โดยให้ความเห็นในประเด็นเกี่ยวกับความกว้างของแนวเขตรางรถไฟไม่ควร กว้างเกินกว่า ๔๐ เมตร (ข้างละ ๒๐ วา) จึงไม่ถูกต้องตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฎฎีกาฯ และ ไม่ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินแลอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสาย ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ฉบับลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๖๓ และพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินแลอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสาย ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ฉบับลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ พร้อมแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาซึ่งได้รับรองกรรมสิทธิ์ในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยไว้ ชัดเจนเป็นที่ยุติแล้วนั้น ดังนั้น เมื่อยังไม่มีการยกเลิกหรือ เพิกถอนกฎหมายดังกล่าว ที่ดินตามแผนที่แสดง แนวเขตที่ดินของกรมรถไฟที่ได้แสดงไว้ชัดเจนแล้วนั้น จึงยังคงเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟ แห่งประเทศไทย

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับข้อสังเกตของศาลปกครองกลาง ที่คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๕๕ - ๑๑๕๖/ ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เห็นว่า ไม่อาจดำเนินการตาม

ข้อสังเกตของศาลปกครองกลางในการเข้าร่วมกันชี้แนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้น การรถไฟแห่งประเทศไทยขอคัดค้านความเห็นดังกล่าวของคณะกรรมการสอบสวนฯ เนื่องจากคำพิพากษาของศาลปกครองที่ให้อธิบดีกรมที่ดินปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาให้การรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการสอบสวนฯ ทำการตรวจสอบแนวเขตที่ดินบริเวณตำบลลือสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาแนวเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยตามคำพิพากษาศาลฎีกา คดีหมายเลขแดงที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค ๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ นั้นถูกต้องแล้ว ไม่กระทบต่อความเป็นกลางและเป็นการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง อีกทั้งข้อสังเกตของศาลปกครองกลางถือเป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาของศาลตามมาตรา ๖๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนฯ ปฏิเสธการดำเนินการตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลาง จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย และการที่คณะกรรมการสอบสวนฯ เห็นว่า ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยมีสถานะทางกฎหมายและตำแหน่งที่ตั้งที่ดินยังไม่เป็นที่ยุตินั้น เป็นการใช้ดุลพินิจและความเห็นที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มาโดยผลของกฎหมายดังกล่าวไปแล้วข้างต้น และมีข้อยุติตามคำพิพากษาของศาลตามที่ได้เรียนไว้ในอุทธรณ์แล้ว

จากข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ให้อำนาจศาลปกครองมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ ซึ่งข้อสังเกตของศาลปกครองดังกล่าวแม้มิใช่คำพิพากษาที่มีผลผูกพันเป็นข้อเท็จจริงในคดี แต่ก็ยังเป็นแนวทางหรือวิธีการดำเนินการของคู่กรณีเพื่อให้การปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลเป็นไปโดยครบถ้วนสมบูรณ์ โดยตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลางมีสาระสำคัญให้การรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ทำการตรวจสอบแนวเขตที่ดินเพื่อหาเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามคำพิพากษาศาลฎีกาและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กรณีดังกล่าวย่อมมีนัยว่า เขตที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้น ได้รับการรับรองโดยคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ และที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ รวมถึงคำพิพากษาของศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่ ๘๕๒/๒๕๖๖ แล้ว เพียงแต่ศาลกำหนดให้มีการตรวจสอบแนวเขตให้ชัดเจนเท่านั้น กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานไม่อาจปฏิเสธกรรมสิทธิ์ในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ มีเพียงหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อเพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่มีการทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือไม่ ซึ่งการจะพิจารณาแนวเขตดังกล่าว กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินจึงต้องปฏิบัติตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลางให้ถูกต้องครบถ้วน เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลาง โดยร่วมกับคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินการกับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในท้องที่ตำบลเสม็ดและตำบลลือสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๙๙๕ ฉบับ และได้ดำเนินการจนถึงขั้นจัดทำการรังวัดและทำรูปแผนที่เสร็จแล้ว แต่อธิบดีกรมที่ดินกลับมีคำสั่งแจ้งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน ตามความเห็นที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอ ทั้งที่ขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ทราบแนวเขตที่แน่ชัดตามคำพิพากษา ศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ นั้น ก็ได้ข้อยุติแล้ว อันจะนำไปสู่การจัดทำรายงานผลการสอบสวนเพื่อเสนอให้อธิบดีกรมที่ดิน

มีคำสั่งเพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินต่อไป แม้ข้อสังเกตของศาลปกครองกลางจะมีใช้เป็นกฎหมายที่กำหนดให้กรมที่ดินและคณะกรรมการสอบสวนต้องปฏิบัติแต่เมื่อเป็นแนวทางหรือวิธีดำเนินการที่ศาลปกครองกำหนดให้คู่กรณีในคดีต้องปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัติตามคำพิพากษาเป็นไปโดยครบถ้วนสมบูรณ์ ย่อมถือว่าข้อกำหนดของศาลปกครองดังกล่าวเป็นการกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการสำหรับดำเนินการในการปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพิ่มเติม ซึ่งมีผลให้คู่กรณีในคดีต้องปฏิบัติตามเช่นกัน

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ได้เชิญการรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุม โดยที่ประชุมกำหนดแนวทางให้มีการรังวัดทำแผนที่และให้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิบัติตามแนวทางตามที่รังวัด ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิบัติตามแนวทางตามที่ที่ประชุมได้กำหนดจนกระทั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ทำการรังวัดและจัดทำรูปแบบ (ร.ว.๙) เรียบร้อยแล้ว จึงขอที่คณะกรรมการสอบสวนและอธิบดีกรมที่ดินจะนำผลการรังวัดพิจารณารังวัดและการจัดทำแผนที่เพื่อแสดงแนวเขตที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยไปพิจารณา แต่กลับมีมติและเสนออธิบดีกรมที่ดินออกคำสั่งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินเสีย ทั้งที่ขั้นตอนการดำเนินการร่วมกันตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลางใกล้ช้อยุดีแล้ว การที่อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งดังกล่าวจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญและพฤติการณ์ในการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนรวมทั้งอธิบดีกรมที่ดินยังมีลักษณะเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบอีกด้วย อันถือเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๒. การที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิที่ดิน ซึ่งออกทับซ้อนกับที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยบริเวณแยกเขากระโดง ตำบลเสม็ดและตำบลอีสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน เป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย อันเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การรถไฟแห่งประเทศไทยขอเรียนว่า ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ ได้วินิจฉัยตอนหนึ่งว่า เมื่อกรมที่ดินเป็นหน่วยงานทางปกครองประเภทกรม ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทย และมีหน้าที่ตามที่ปรากฏในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ ๒. ว่า ให้กรมที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิที่ดินของบุคคลและการจัดการที่ดินของรัฐ... และข้อ ๑๘ กำหนดว่า สำนักจัดการที่ดินของรัฐมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑)...(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน..... จากข้อกำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า กรมที่ดินมีภารกิจหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลและรักษาที่ดินของรัฐทุกประเภท และอธิบดีกรมที่ดิน ในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ย่อมมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้สำเร็จลุล่วงตามภารกิจที่ถูกกำหนดไว้ เมื่อคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๓/๒๕๖๑ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๑/๒๕๖๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ ได้วินิจฉัยไว้อย่างชัดแจ้งว่า ที่ดินตามแผนที่แสดงเขตที่ดินของการรถไฟฯ ตอนแยกไปยังที่ย่อยศิลา ตำบลเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ กิโลเมตร ๓๗๕+๖๕๐ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟต่อจากนครราชสีมา ถึงอุบลราชธานี ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เมื่อกรมรถไฟแผ่นดินใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยการก่อสร้างทางรถไฟเข้าไปลำเลียงหินบริเวณเขากระโดง จึงถือได้ว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของการรถไฟแห่งประเทศไทย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ที่ดินบริเวณทางแยกเขากระโดง ตำบลอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟ

แห่งประเทศไทย ที่ได้มาตามพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ และถือเป็นที่ดินของรัฐประเภทหนึ่ง กรมที่ดินจึงมีหน้าที่ในการคุ้มครองและป้องกันที่ดินบริเวณดังกล่าว (หน้า ๒๖ - ๒๗)

และศาลปกครองกลางยังวินิจฉัยต่อไปว่า ประกอบกับเมื่อมีข้อเท็จจริงที่มีผลเกี่ยวเนื่องจากคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองคดีดังกล่าวว่า อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งกรมที่ดินที่ ๒๙๙๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แก่ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ข) เลขที่ ๒๐๐ หมู่ที่ ๙ (ปัจจุบันเป็นหมู่ที่ ๑๓) ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการยกเลิกใบไต่สวนพร้อมจำหน่าย ส.ค.๑ เลขที่ ๒๐๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลลิสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ออกจากทะเบียนการครอบครองที่ดิน และยกเลิกเรื่องการขออนุญาตที่ดิน จำนวน ๔๐ ฉบับของประชาชนจำนวนสิบห้าราย ตามผลแห่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๒-๘๗๖/๒๕๖๐ รวมทั้งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ก็ได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลจังหวัดบุรีรัมย์ และเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๒๐๖ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งที่ดินทั้งหมดเกิดขึ้นในพื้นที่ที่การรถไฟแห่งประเทศไทยกล่าวอ้างว่าเป็นการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย แม้ในคำพิพากษาของศาลฎีกาทั้งสองคดี และ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จะไม่ได้วินิจฉัยให้เพิกถอนที่ดินแปลงอื่นๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏเป็นข้อพิพาท ในคดีก็ตาม แต่คำพิพากษาดังกล่าวก็ได้วินิจฉัยอย่างชัดแจ้งถึงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงสามารถไต่สวนบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดังกล่าว อีกทั้งที่ดินตามที่ศาลมีคำพิพากษาดังกล่าวถึงมีฐานะเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งสามารถใช้จัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน โดยทั่วไปได้ หากมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามที่กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินกล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่ (คำพิพากษาหน้า ๒๗ - ๒๘)

จากคำพิพากษาของศาลปกครองกลางข้างต้นเห็นได้ว่า ได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับสถานะของที่ดินบริเวณแยกเขากระโดง ที่สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกา และคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ว่าที่ดินบริเวณแยกเขากระโดง เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่าที่ดินดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดิน ไม่มีอำนาจหรือดุลพินิจไปวินิจฉัยเป็นอย่างอื่นซึ่งต่างไปจากคำพิพากษาของศาลได้อีก คงมีเพียงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางที่กำหนดให้อธิบดีกรมที่ดินดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อดำเนินการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยเท่านั้น แต่เมื่อกรมที่ดินโดยอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน จึงถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เมื่อกรมที่ดินเป็นผู้ออกเอกสารแสดงในที่ดินทับซ้อนกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งถือเป็นความบกพร่องของกรมที่ดินที่ไม่ตรวจสอบระมัดระวังในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นและคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในชั้นศาลจนศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด รวมถึงศาลปกครองกลางก็ได้มีคำพิพากษายืนยันสิทธิในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว กรมที่ดินโดยอธิบดีกรมที่ดินยังละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุ้มครองรักษาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อประโยชน์ของรัฐ และเมื่อศาลปกครองกลางได้กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา คณะกรรมการสอบสวนที่ตั้งขึ้นโดยอธิบดีกรมที่ดินกลับมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดไว้

กลับเสนอความเห็นให้อธิบดีกรมที่ดินไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินอีกทั้งยังสั่งให้ยุติเรื่องดังกล่าว การกระทำและพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจดังกล่าวของคณะกรรมการสอบสวนและอธิบดีกรมที่ดิน จึงเห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นการใช้อิทธิพลโดยมิชอบ และอาจเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต เนื่องจากการใช้สิทธิที่มุ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินตามหนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ และมติของคณะกรรมการสอบสวนจึงเป็นคำสั่งและการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติตามคำพิพากษาของศาลแล้วว่า ที่ดินบริเวณเขากระโดงที่มีการออกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินเป็นกรรมสิทธิของการรถไฟแห่งประเทศไทย แต่กรมที่ดินกลับเห็นว่า การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่ตำบลเสม็ด และตำบลลิสาณ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดนั้น เมื่อที่ดินบริเวณดังกล่าว การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มาตามพระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินแลส่งหาทรัพย์สินอย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ฉบับลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ ซึ่งหวงห้ามที่ดินไว้ใช้ประโยชน์แห่งการรถไฟและมีอยู่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดิน การที่กรมที่ดินออกเอกสารสิทธิในที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งให้คงเป็นที่หวงห้ามต่อไป

ข้อ ๓. ปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และการแจ้งคำสั่งทางปกครอง

เมื่อพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒ (๑) (ข) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับจังหวัดอื่นต้องประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือข้าราชการสังกัดกรมที่ดินที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน เห็นสมควร เป็นประธานกรรมการ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ ตัวแทนคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และผู้แทนส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามที่เห็นสมควร เป็นกรรมการและให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดี ผู้ตรวจราชการกรมที่ดินแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป หรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปในสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาเป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒ (๑) (ข) ของกฎกระทรวงข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการรวม ๕ คน แต่ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ได้แต่งตั้งกรรมการเพียง ๔ คนเท่านั้น โดยขาดกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เมื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ ย่อมทำให้คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจพิจารณาและมีมติใดๆ ได้ มติคณะกรรมการสอบสวนที่เห็นควรไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินและสั่งให้ยุติเรื่อง จึงไม่มีผลผูกพันและไม่อาจใช้บังคับได้

อธิบดีกรมที่ดินจึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นมาดำเนินการใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อไป

นอกจากนี้ คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินที่ไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินตามหนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ แต่ในคำสั่งดังกล่าวไม่ได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งได้ กลับระบุเพียง “หากการรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นว่ามีสิทธิในที่ดินดีกว่าก็เป็นเรื่องที่ผู้มีสิทธิในที่ดินจะต้องไปดำเนินการเพื่อพิสูจน์สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางศาลต่อไป” ซึ่งเป็นเพียงการแจ้งสิทธิให้ไปฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ถือเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยเท่านั้น ไม่ใช่การแจ้งสิทธิเพื่ออุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดิน ตามความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ดังนั้น คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้

การรถไฟแห่งประเทศไทยขอเรียนสรุปว่า การเวนคืนที่ดินตั้งแต่สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยกรมรถไฟหลวงเริ่มลงมือตรวจแนวทางการรถไฟเป็นไปตามพระราชโองการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๒ เพื่อเชื่อมต่อกับทางรถไฟที่มีอยู่แล้วที่ จังหวัดนครราชสีมา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๓ กรมรถไฟหลวงได้ทำการสำรวจเส้นทางรถไฟแน่นอนแล้วตั้งแต่สถานีรถไฟนครราชสีมาถึงตำบลท่าช้างจังหวัดนครราชสีมาเป็นช่วงแรก จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและสิ่งสาธารณูปโภคอย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ฅบบลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๖๓ โดยได้กำหนดให้กรมรถไฟหลวงทำแผนที่แสดงเขตที่ดิน และคัดสำเนาเนาบัญชีรายชื่อท้ายพระราชกฤษฎีกาพร้อมด้วยแผนที่มอบไว้ ณ ที่ทำการกรมรถไฟหลวงในพระนคร ที่กระทรวงเกษตรธิการที่หอทะเบียนที่ดินทุก ๆ จังหวัด และที่ว่าการอำเภอ ซึ่งที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคนั้นตั้งอยู่และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ กรมรถไฟหลวงได้ทำการสำรวจเส้นทางรถไฟแน่นอนแล้วตั้งแต่ตำบลท่าช้าง จังหวัดนครราชสีมา ถึงจังหวัดสุรินทร์ อีกตอนหนึ่ง และได้มีการทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของกรมรถไฟไว้โดยชัดแจ้งแล้ว จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและสิ่งสาธารณูปโภคอย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟแผ่นดินจัดสร้าง ฅบบลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ กรมรถไฟหลวงจึงได้กรรมสิทธิ์ที่ดินในทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนทางรถไฟสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี รวมทั้งที่ดินสองข้างทางรถไฟในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์มาโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสร้างทางรถไฟหลวง ต่อจากนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี ฅบบลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๖, พระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินและสิ่งสาธารณูปโภคอย่างอื่น เพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ฅบบลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๖๓, พระราชกฤษฎีกาจัดซื้อที่ดินและสิ่งสาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อสร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟหลวงจัดการสร้าง ฅบบลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ พร้อมแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา ซึ่งได้บัญญัติให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และสิ่งสาธารณูปโภคนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมรถไฟหลวง ดังนั้น เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยรับโอนทรัพย์สินทั้งหลายจากกรมรถไฟหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงได้กรรมสิทธิ์ที่ดินในทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนทางรถไฟสายนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี รวมทั้งที่ดินสองข้างทางรถไฟในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์มาตามกฎหมาย ทั้งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ย่อมมีผลผูกพันพลเมืองใน

ราชอาณาจักรไทยเป็นการทั่วไป และกฎหมายดังกล่าว ยังเป็นพยานหลักฐานยืนยันการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ของที่ดินการรถไฟแห่งประเทศไทยตลอดจนตำแหน่งที่ตั้งซึ่งมีความชัดเจนเป็นที่ยุติแล้ว และมีความแน่นอนในนิติฐานะยิ่งกว่าเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ประเภทใด ๆ ตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งบัญญัติขึ้นภายหลัง

การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงขอให้อธิบดีกรมที่ดินและผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ ได้โปรดมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินตามหนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การเพิกถอนหนังสือการแสดงสิทธิในที่ดินที่ทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และเพิกถอนมติของคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ที่ได้มีความเห็นและมติไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และมีคำสั่งให้กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาของ ศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๑/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ และคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขดำที่ ๒๔๙๔/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ โดยการมีคำสั่งเพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินทุกแปลงที่ออกทับซ้อนที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยให้ปฏิบัติตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลางในคดีดังกล่าวอย่างเคร่งครัดด้วย

ทั้งนี้ หากท่านพิจารณาแล้วไม่เพิกถอนเอกสารสิทธิต่าง ๆ ในที่ดินที่ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่าที่ดินในบริเวณแยกเขากระโดงเป็นที่ดินรถไฟ ขอให้แจ้งยืนยันผลการพิจารณาโดยชัดแจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช อัมระपाल)

ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย

สำนักงานอาณابาล

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๔๐๖๓

ราชอาณาจักรไทยเป็นการทั่วไป และกฎหมายดังกล่าว ยังเป็นพยานหลักฐานยืนยันการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ของที่ดินการรถไฟแห่งประเทศไทยตลอดจนตำแหน่งที่ตั้งซึ่งมีความชัดเจนเป็นที่ยุติแล้ว และมีความแน่นอนในนิติฐานะยิ่งกว่าเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ประเภทใด ๆ ตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งบัญญัติขึ้นภายหลัง

การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงขอให้อธิบดีกรมที่ดินและผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ ได้โปรดมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินตามหนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๒๒๑๖๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การเพิกถอนหนังสือการแสดงสิทธิในที่ดินที่ทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และเพิกถอนมติของคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๑๙๕ - ๑๑๙๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ที่ได้มีความเห็นและมติไม่เพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย และมีคำสั่งให้กรมที่ดินและอธิบดีกรมที่ดินปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาของ ศาลฎีกาที่ ๘๔๒ - ๘๗๖/๒๕๖๐ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๒๗/๒๕๖๑ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๑/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๓ และคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขดำที่ ๒๔๙๔/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๘๒/๒๕๖๖ โดยการมีคำสั่งเพิกถอนเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินทุกแปลงที่ออกทับซ้อนที่ดินกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยให้ปฏิบัติตามข้อสังเกตของศาลปกครองกลางในคดีดังกล่าวอย่างเคร่งครัดด้วย

ทั้งนี้ หากท่านพิจารณาแล้วไม่เพิกถอนเอกสารสิทธิต่าง ๆ ในที่ดินที่ออกทับซ้อนกับที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่าที่ดินในบริเวณแยกเขากระโดงเป็นที่ดินรถไฟ ขอให้แจ้งยืนยันผลการพิจารณาโดยชัดแจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช อัมระपाल)

ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย

สำนักงานอาณานิคม

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๔๐๖๓

.....พิมพ์
.....ร่าง
.....ตรวจ
.....ทาน